

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2005/0221(COD)

5.5.2006

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus põhipädevuste kohta elukestvas õppes
(KOM(2005)0548 – C6-0375/2005 – 2005/0221(COD))

Arvamuse koostaja: Anneli Jäätteenmäki

PA_Leg

LÜHISELGITUS

Arvamuse koostaja väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle põhipädevuste kohta elukestvas õppes.

Kõigil kodanikel peab olema juurdepääs haridusele. Mitte kedagi ei tohiks diskrimineerida soo, vanuse, majandusliku seisundi, rahvuse või etnilise päritolu, elupiirkonna, emakeele või füüsilise seisundi tõttu. Seetõttu peaksime pöörama erilist tähelepanu keskeas naistele ja teismeliseeas poistele. Teadmiste tase, haridus ja elukestev õpe on seotud isiku positsiooniga tööturul. Keskeas ja vanemate naiste puudulik haridus – nagu ka töötus – on probleemiks eelkõige uutes liikmesriikides. Arvamuse koostaja on täheldanud tõsiasja, et üha enam poisse kogu Euroopas jätab õpingud pärast kohustuslikku põhihariduse omandamist pooleli. Meil tuleb õhutada poisse jätkama õpinguid gümnaasiumis või kutsekoolis kutse omandamiseks. Samal ajal tuleb meil tagada, et tüdrukutel on võrdsed võimalused haridusele kõigil tasemetel, kaasa arvatud põhi- ja kõrghariduses, ning töökohal. Arvamuse koostaja tahab rõhutada, et komisjoni esitatud põhipädevuste nimekirja tuleks vaadelda kui loetelu oskustest, mida inimesed püüavad elu jooksul saavutada. Samuti on oluline mõista ja tunnustada, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad võimed ja anded. Arvamuse koostaja tahab samuti rõhutada, et parim ajend õppimiseks on eesmärk saada tööd. Mõnedes liikmesriikides on töötuse tase endiselt väga kõrge ja kõrgharidus ei garanteeri töö saamist.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Komisjoni ettepanek¹

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Muudatusettepanek 1 Põhjendus 4

(4) 2003. aasta märtsis ja detsembris toimunud *Euroopa Ülemkogude istungitel* rõhutati seoses ühenduse tööhõiveolukorra parandamisega vajadust arendada elukestvat õpet, keskendudes eelkõige aktiivsetele ja ennetavatele meetmetele töötute ja mitteaktiivsete inimeste toetuseks. Lähtuti tööhõivega tegeleva tööühma aruandest, milles rõhutati vajadust suurendada inimeste võimet kohaneda muutustega, inimeste tööturule toomise olulisust ning elukestva

(4) 2003. aasta märtsis ja detsembris toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumistel ***näidati üles suurt otsustavust soolise võrdsuslikkuse ja võrdsete võimaluste täieliku saavutamise suunas ning*** rõhutati seoses ühenduse tööhõiveolukorra parandamisega – ***viidates Lissaboni eesmärgile saavutada ELis üldine keskmine tööhõive 70% ning naiste tööhõive vähemalt 60%*** – vajadust arendada elukestvat õpet, keskendudes eelkõige

¹ ELTs seni avaldamata.
AD\613729ET.doc
Freelance-tõlge

õppe tähtsust.

aktiivsetele ja ennetavatele meetmetele töötute ja mitteaktiivsete inimeste toetuseks. Lähtuti tööhõivega tegeleva töörühma aruandest, milles rõhutati vajadust suurendada inimeste võimet kohaneda muutustega, inimeste tööturule toomise olulisust ning elukestva õppe tähtsust.

Muudatusettepanek 2
Põhjendus 4 a (uus)

(4 a) Olemasolevad andmed näitavad, et 10–20% liidu elanikkonnast ei saa aru trükitud ja kirjalikust materjalist ega saa seda kasutada, kuigi see on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks, nende teadmiste ja oskuste parandamiseks ning nende potentsiaali tõstmiseks.

Selgitus

Niinimetatud “teadmispõhise ühiskonna” kontseptsioon peaks käsitlema ka kirjaoskamatus, digitaalset kirjaoskamatus ja arvutusoskamatus.

Muudatusettepanek 3
Põhjendus 5

(5) 2004. aasta novembris kinnitatud nõukogu aruandes hariduse rolli laienemise kohta rõhutati, et haridus aitab säilitada ja uuendada ühist kultuurilist tausta ühiskonnas ning on eriti oluline ajal, mil kõik liikmesriigid seisavad silmitsi küsimusega, kuidas tulla toime suureneva sotsiaalse ja kultuurilise mitmekesisusega. Võimaldades inimestel tööturule siseneda ja sinna püsima jääda, täidab haridus olulist rolli sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisel.

(5) 2004. aasta novembris kinnitatud nõukogu aruandes hariduse rolli laienemise kohta rõhutati, et haridus aitab säilitada ja uuendada ühist kultuurilist tausta ühiskonnas ***ning suurendada teadmisi selliste sotsiaalsete ja kodanikuühiskonna oluliste väärtuste kohta nagu kodakondsus, võrdsus, sallivus ja austamine, mis*** on eriti ***olulised*** ajal, mil kõik liikmesriigid seisavad silmitsi küsimusega, kuidas tulla toime suureneva sotsiaalse ja kultuurilise mitmekesisusega. Võimaldades inimestel tööturule siseneda ja sinna püsima jääda, täidab haridus olulist rolli sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisel.

Muudatusettepanek 4
Põhjendus 13

(13) Käesoleva soovitus eesmärgiks on aidata tõsta hariduse kvaliteeti, toetades ja

(13) Käesoleva soovitus eesmärk on kaasa aidata kvaliteetse hariduse arendamisele,

täiendades liikmesriikide tegevust, mis tagab, et alushariduse ja -õppe süsteemid pakuvad kõigile noortele võimaluse omandada põhipädevused tasemel, mis võimaldaks neil edasi õppida ja valmistaks neid ette täiskasvanuikka jõudmiseks, ning et täiskasvanutel oleks võimalik põhipädevusi ühtse ja laialdase elukestva õppe süsteemi kaudu arendada ja ajakohastada. Selles antakse poliitikutele, haridus- ja kutseõppespetsialistidele, tööandjatele ning töötajatele endile põhipädevusi käsitlevad ühtsed üleeuroopalised suunised, mis lihtsustaksid riiklikke reforme ning teabevahetust liikmesriikide ja komisjoni vahel tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010“ raames, mille eesmärgiks on saavutada *kokku lepitud* üleeuroopalised sihid. Lisaks toetatakse käesoleva soovitusena ka teisi seotud poliitikavaldkondi, nagu näiteks tööhõive- ja sotsiaalpoliitika ning muud noori mõjutavad poliitikavaldkonnad.

mis vastaks Euroopa ühiskonna ja eriti tööturu uutele vajadustele, toetades ja täiendades liikmesriikide tegevust, mis tagab, et alushariduse ja -õppe süsteemid pakuvad kõigile noortele võimaluse omandada põhipädevused tasemel, mis võimaldaks neil edasi õppida ja valmistaks neid ette **töö- ja** täiskasvanuikka jõudmiseks **üldiselt**, ning et täiskasvanutel oleks võimalik põhipädevusi ühtse ja laialdase elukestva õppe süsteemi kaudu arendada ja ajakohastada. Selles antakse poliitikutele, haridus- ja kutseõppespetsialistidele, tööandjatele ning töötajatele endile põhipädevusi käsitlevad ühtsed üleeuroopalised suunised, mis lihtsustaksid riiklikke reforme ning teabevahetust liikmesriikide ja komisjoni vahel tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010“ raames, mille eesmärgiks on saavutada *kokkulepitud* üleeuroopalised sihid. Lisaks toetatakse käesoleva soovitusena ka teisi seotud poliitikavaldkondi, nagu näiteks tööhõive- ja sotsiaalpoliitika, **võrdsete võimaluste poliitika** ning muud noori mõjutavad poliitikavaldkonnad.

Muudatusettepanek 5 Soovitus 1

1. Tagada, et alusharidus ja -õpe pakuks kõigile noortele võimalusi põhipädevuste omandamiseks tasemel, mis valmistab neid ette **täiskasvanuikka** jõudmiseks ning oleks aluseks õpingute jätkamisele ja tööelule.

1. Tagada, et alusharidus ja -õpe pakuks kõigile noortele võimalusi põhipädevuste omandamiseks tasemel, mis valmistab neid ette **täiskasvanu- ja tööikka** jõudmiseks ning oleks aluseks **sotsiaalsete ja ühiskondlike** õpingute jätkamisele ja tööelule; **tugevdada elukestva õppe panust eneseteostusse, kodanikuaktiivsusse ja soolisse võrdõiguslikkusesse sooliste stereotüüpide kummutamise kaudu;**

Muudatusettepanek 6 Soovitus 2

2. Tagada, et hoolitsetaks ka nende noorte inimeste vajaduste eest, kes isiklike,

2. Tagada, et hoolitsetaks ka nende noorte inimeste vajaduste eest, kes isiklike,

sotsiaalsete, kultuuriliste või majanduslike olude tõttu on ebasoodsas olukorras ja vajavad seega oma hariduspotentsiaali realiseerimiseks erilist toetust;

sotsiaalsete, kultuuriliste või majanduslike olude tõttu on ebasoodsas olukorras ja vajavad seega oma hariduspotentsiaali realiseerimiseks erilist toetust; ***edendada noorte naiste karjäärivalikute mitmekesisust, pöörates erilist tähelepanu naisüliõpilaste madalale osakaalule loodusteaduste, tööstuse ja inseneriteaduste, kaasa arvatud infoühiskonna tehnoloogia, valdkondades ning naiste riskile tööhõivest neil erialadel välja jääda;***

Muudatusettepanek 7
Soovitus 2 a (uus)

2 a. Tagada, et kõik hariduse ja koolituse valdkonnas võetavad meetmed arvestaksid eriti ebasoodsas olukorras olevate inimeste spetsiifilisemaid vajadusi.

Muudatusettepanek 8
Soovitus 3

3. Tagada, et täiskasvanud saaksid põhipädevusi kogu elu arendada ja täiendada ning et erilist tähelepanu pööratakse prioriteetseks seatud sihtrühmadele riiklikus, piirkondlikus ja/või kohalikus kontekstis;

3. Tagada, et täiskasvanud saaksid põhipädevusi kogu elu arendada ja täiendada ning et erilist tähelepanu pööratakse prioriteetseks seatud sihtrühmadele riiklikus, piirkondlikus ja/või kohalikus kontekstis; ***edendada naiste ja meeste vahelist võrdõiguslikkust, lihtsustades naiste juurdepääsu elukestvate õppele ning parandades naiste osalust tööturul;***

Muudatusettepanek 9
Soovitus 4

4. Tagada jätku- ja täiskasvanuhariduse arendamiseks vajaliku infrastruktuuri olemasolu (õpetajad ja koolitajad, meetmed juurdepääsu tagamiseks ning toetus õppijatele), mis arvestaks täiskasvanute erinevaid vajadusi;

4. Tagada täiskasvanute täiendõppe ja -koolituse arendamiseks vajaliku infrastruktuuri olemasolu (õpetajad ja koolitajad, meetmed juurdepääsu tagamiseks, ***meetmed haridusasutuste toetamiseks*** ning toetus õppijatele), mis arvestaks täiskasvanute erinevaid vajadusi ***ja pädevusi; tagada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamine hariduse ja koolituse kõikides sektorites;***

Muudatusettepanek 10
Soovitus 4 a (uus)

4 a. Tagada, et kõik hariduse ja koolituse valdkonnas tehtud ettevalmistused ja loodud võimalused võtavad eelkõige arvesse kirjaoskamatus, digitaalset kirjaoskamatus ja arvutusoskamatus;

Muudatusettepanek 11
Kavatsus 1

Toetada liikmesriikide tööd haridus- ja koolitussüsteemide arendamisel ning käesoleva soovitusel rakendamisel, võttes sealhulgas kasutusele dokumendi „Põhipädevused elukestvas õppes – üleeuroopalised suunised“, mis aitaks lihtsustada üksteiselt õppimist ja heade tavade vahetamist; jälgida arengut ning esitada iga kahe aasta tagant tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010“ arenguaruandeid;

Toetada liikmesriikide tööd haridus- ja koolitussüsteemide arendamisel ning käesoleva soovitusel rakendamisel, võttes sealhulgas kasutusele **vastutavatele poliitikutele, koolituse pakkujatele ja õppijatele edastatava** dokumendi „Põhipädevused elukestvas õppes – üleeuroopalised suunised“, mis aitaks lihtsustada üksteiselt õppimist ja heade tavade vahetamist; jälgida arengut ning esitada iga kahe aasta tagant tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010“ arenguaruandeid;

Muudatusettepanek 12
Lisa sissejuhatuse esimene lõik

Mõistet „pädevus“ määratletakse siin kui asjakohast teadmiste, oskuste ja suhtumiste kogumit. Põhipädevused on pädevused, mida vajavad kõik inimesed, et tagada eneseteostus ja areng, kodanikuaktiivsus, sotsiaalne kaasatus ning tööhõive. Alushariduse ja -õppe lõpuks **peavad noored omandama põhipädevused tasemel, mis valmistab neid ette täiskasvanuikka jõudmiseks, ning neid pädevusi tuleb elukestvas õppes edasi arendada, säilitada ja ajakohastada.**

Mõistet „pädevus“ määratletakse siin kui asjakohast teadmiste, oskuste ja suhtumiste kogumit. Põhipädevused on pädevused, mida vajavad kõik inimesed, et tagada eneseteostus ja areng, kodanikuaktiivsus, sotsiaalne kaasatus ning tööhõive. **Põhipädevusi tuleks vaadelda tänapäeva ühiskonnas vajalike oskuste suunistena. Alushariduse ja -õppe lõpuks ei ole võimalik iga nimetatud oskust põhjalikult omandada. Noored peaksid siiski omandama nende oskuste alused ja neid osana elukestvast õppes edasi arendama, ajakohastama ja säilitama. Samuti on oluline mõista ja austada seda, et inimestel on mitmekesised ja erinevad anded ja võimed.**

Selgitus

Pädevused on liiga väljakutsuvad ja laialdased, et neid igalt noorelt inimeselt nõuda. Eesmärk peaks olema elukestev õpe ja arendamine.

Muudatusettepanek 13
Lisa punkti 1 pealkiri

Emakeeleoskus

Emakeeleoskus **ja emakeelne haridus**

Selgitus

UNESCO on mitmel korral öelnud, et emakeelne haridus on kvaliteetse hariduse oluline osa.

Muudatusettepanek 14
Lisa punkti 4 esimene lõik

Infotehnoloogiline pädevus eeldab head arusaamist ja teadmisi infotehnoloogia olemusest, rollist ja infotehnoloogilistest võimalustest igapäevastes situatsioonides nii isiklikel ja meelelahutuslikel kui tööalastel eesmärkidel. See hõlmab peamisi arvutirakendusi, nagu teksti- ja tabelitöötlus, andmebaasid, info salvestamine ja haldamine, Interneti võimaluste tundmist, elektroonilist suhtlemist (e-post, võrgusuhtlus) meelelahutuslikel eesmärkidel, teabe jagamiseks, koostöövõrkude loomiseks, õppimiseks ja teadustegevuseks. Oluline on ka mõista, kuidas infotehnoloogia toetab loomingulisust ja uuendustegevust, *suhtuda kriitiliselt* saadaoleva teabe paikapidavusse ja usaldusväärsusesse ning olla teadlik infotehnoloogia interaktiivse kasutuse eetilistest põhimõtetest.

Infotehnoloogiline pädevus eeldab head arusaamist ja teadmisi infotehnoloogia olemusest, rollist ja infotehnoloogilistest võimalustest igapäevastes situatsioonides nii isiklikel ja meelelahutuslikel kui *ka* tööalastel eesmärkidel. See hõlmab peamisi arvutirakendusi, nagu teksti- ja tabelitöötlus, andmebaasid, info salvestamine ja haldamine, Interneti võimaluste, ***sh selle ohtude*** tundmist, elektroonilist suhtlemist (e-post, võrgusuhtlus) ***tööalastel ja*** meelelahutuslikel eesmärkidel, teabe jagamiseks, koostöövõrkude loomiseks, õppimiseks ja teadustegevuseks. Oluline on ka mõista, kuidas infotehnoloogia toetab loomingulisust ja uuendustegevust, *olla teadlik* saadaoleva teabe paikapidavusest ja usaldusväärsusest ***ning omandada teadmisi infotehnoloogia interaktiivsel kasutamisel õigusaktidest***, eetilistest põhimõtetest ***ja järgitavatest põhilistest inimõigustest***.

Muudatusettepanek 15
Lisa punkti 4 teine lõik a (uus)

Lükkmesrüügid peavad tegema täiendavaid jõupingutusi, et kaotada jätkuvat meeste ja naiste vahelist erinevust IKT kasutamisel.

Muudatusettepanek 16
Lisa "Põhipädevused" punkti 6 A osa teine lõik

Pädevus eeldab oskust suhelda konstruktiivselt erinevates keskkondades, väljendada ja mõista erinevaid seisukohti, pidada veenvalt läbirääkimisi ning tunda empaatiat. Tuleb osata toime tulla stressi ja frustratsiooniga ning seda konstruktiivselt väljendada, samuti olla võimeline eristama isiklikku ja tööelu.

Pädevus eeldab oskust suhelda konstruktiivselt erinevates keskkondades, **olla salliv**, väljendada ja mõista erinevaid seisukohti, pidada veenvalt läbirääkimisi ning tunda empaatiat. Tuleb osata toime tulla stressi ja frustratsiooniga ning seda konstruktiivselt väljendada, samuti olla võimeline eristama isiklikku ja tööelu.

Selgitus

Inimestevaheliste, kultuuridevaheliste ja sotsiaalsete pädevuste, kodanikupädevuse ning nende omandamise juures on sallivus üks põhilisemaid iseloomujooni. Olulisem terviklikust arusaamast on salliv suhtumine nii mõlemate sugupoolte kui ka erinevate kultuuriliste, seksuaalsete, usuliste ja etniliste rühmade suhtes.

Muudatusettepanek 17 Lisa punkti 6 B osa esimene lõik

Kodanikupädevus põhineb teadmistel demokraatia, kodakondsuse ja kodanikuõiguste kohta, mis hõlmab ka teadmisi selle kohta, kuidas neid mõisteid väljendatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja rahvusvahelistes deklaratsioonides ning kohaldatakse mitmesugustes institutsioonides piirkondlikul, riiklikul, üleeuroopalisel ja rahvusvahelisel tasandil. Oluline on teada ka peamisi sündmusi, suundumusi ja muutuste põhjusi oma riigi, Euroopa ja maailma ajaloos ning olevikus – eelkõige mõista Euroopa mitmekesisust – ning sotsiaalsete ja poliitiliste liikumiste eesmäärke, väärtusi ja poliitikat.

Kodanikupädevus põhineb teadmistel demokraatia, **õigluse, võrdsuse**, kodakondsuse ja kodanikuõiguste kohta, mis hõlmab ka teadmisi selle kohta, kuidas neid mõisteid väljendatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja rahvusvahelistes deklaratsioonides ning kohaldatakse mitmesugustes institutsioonides piirkondlikul, riiklikul, üleeuroopalisel ja rahvusvahelisel tasandil. Oluline on teada ka peamisi sündmusi, suundumusi ja muutuste põhjusi oma riigi, Euroopa ja maailma ajaloos ning olevikus – eelkõige mõista Euroopa mitmekesisust – ning sotsiaalsete ja poliitiliste liikumiste eesmäärke, väärtusi ja poliitikat.

Muudatusettepanek 18 Lisa punkti 7 määratlus

Määratlus: Ettevõtlikkus viitab inimese võimele mõtteid tegudeks muuta. See eeldab loomingulisust, uuendusmeelsust ja riskivalmidust, samuti oskust kavandada ja läbi viia oma eesmärkide saavutamist võimaldavaid projekte. See pädevus tuleb kasuks igaühele nii koduses kui ühiskondlikus elus, aitab töötajatel mõista oma töö konteksti ja kasutada ära võimalusi

Määratlus: Ettevõtlikkus viitab inimese võimele mõtteid tegudeks muuta. See eeldab loomingulisust, uuendusmeelsust ja riskivalmidust, samuti oskust kavandada ja läbi viia oma eesmärkide saavutamist võimaldavaid projekte. See pädevus tuleb kasuks igaühele nii koduses kui ühiskondlikus elus, aitab töötajatel mõista oma töö konteksti ja kasutada ära võimalusi

ning on aluseks konkreetsematele oskustele ja teadmistele, mida ettevõtjad sotsiaalses või äritegevuses vajavad.

ning on aluseks konkreetsematele oskustele ja teadmistele, mida ettevõtjad, **mehed ja naised**, sotsiaalses või äritegevuses vajavad.

MENETLUS

Pealkiri	Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus põhipädevuste kohta elukestvas õppes		
Viited	KOM(2005)0548 – C6-0375/2005 – 2005/0221(COD)		
Vastutav komisjon	CULT		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	FEMM 17.11.2005		
Tõhustatud koostöö – istungil teada andmise kuupäev			
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Anneli Jäätteenmäki 23.11.2005		
Endine arvamuse koostaja			
Arutamine parlamendikomisjonis	21.3.2005	25.4.2006	3.5.2006
Vastuvõtmise kuupäev	3.5.2006		
Lõpphääletuse tulemused	+: 25 –: 0 0: 0		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Maria Carlshamre, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Zita Gurmai, María Esther Herranz García, Piia-Noora Kauppi, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Marie-Line Reynaud, Teresa Riera Madurell, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed	Katerina Batzeli, Mary Honeyball, Christa Klauß, Heide Rühle, Feleknas Uca, Marta Vincenzi		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)			
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)	...		